

ՊԱՏԻՎ ՈՒՆԵՍ

ԿՅԱՆՔՍ՝ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ, ՀՈԳԻՍ՝ ԱՍՏՈՒՆ, ՊԱՏԻՎՍ՝ ԻՆՁ

Թիվ 3(18), 29 ապրիլի, 2019թ.

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՅԱՍՍԱԼԻՐԻ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԸ

ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՅԻ ԿՈՂՄԻՑ

Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Արմեն Սարգսյանի հրամանագրերով Ոստիկանության օրվա առթիվ իրավակարգի ամրապնդման, հասարակական կարգի պահպանության գործում ներդրած ավանդի և ծառայության ընթացքում ցուցաբերած նվիրումի համար Ոստիկանության մի խումբ ծառայողներ արժանացել են պատվավոր կոչման ու պետական պարգևների:

Ապրիլի 15-ին ՀՀ նախագահական նստավայրում տեղի ունեցավ պարգևատրման հանդիսավոր արարողությունը, որին ներկա էին ՀՀ Ոստիկանության պետ Վալերիյ Օսիպյանը և ՀՀ Ոստիկանության կոլեգիայի անդամները: Պարգևատրվողների թվում էր ՀՀ Ոստիկանության կրթահամալիրի ուսումնամեթոդական և զարգացման վարչության պետ, Ոստիկանության գնդապետ Գագիկ Գևորգյանը, որին Հայաստանի Հանրապետության նախագահի կողմից հանձնվեց երախտագիտության մեդալ: Ընդհանրապես ե՞նք բոլոր պարգևատրվածներին և մաղթում շարունակական վերելքներ ու աշխատանքային նորանոր ձեռքբերումներ:

ԶՈՒԵՋԻ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԸ ԿՐԹԱՅԱՍՍԱԼԻՐՈՒՄ

ՀՀ Ոստիկանության կրթահամալիրի քոլեջում Ոստիկանական միջին մասնագիտական կրթական ծրագրով իրականացվող ուսումնական գործընթացն առավել արդյունավետ դարձնելու, կրթական ծրագրի չափորոշիչը վերանայելու և բարելավելու նպատակով 2019թ. մարտի 29-ին ՀՀ Ոստիկանության կրթահամալիրում տեղի ունեցավ հանդիպում քոլեջի տարբեր տարիների 8 շրջանավարտների հետ, որոնք ունեն համայնքային Ոստիկանի աշխատանքային փորձ: Հանդիպմանը ներկա էին Կրթահամալիրի ղեկավարությունը, պրոֆեսորադասախոսական, քոլեջի տեսչական, կրթության որակի ապահովման բաժանմունքի անձնակազմը և քոլեջի Ոստիկանական միջին մասնագիտական կրթության ֆակուլտետի 1-ին և 2-րդ կուրսի սովորողները:

Շրջանավարտներից յուրաքանչյուրը (Երևան քաղաքի վարչության Արաբկիրի բաժնի ՀՈՒ տեսուչ, ոստ. կապիտան Լ. Եսայան, Երևան քաղաքի վարչության Շենգավիթի բաժնի ՀՈՒ տեսուչ, Ոստիկանության ավագ լեյտենանտ Գ. Հայրապետյան, Երևան քաղաքի վարչության Էրեբունու ՀՈՒ տեսուչ, ոստ. կապիտան Տ. Մարաբյան) նախ շնորհակալություն հայտնեց քոլեջի ղեկավարությանը՝

իրենց հրավիրելու համար, ապա՝ ելույթներում նշեցին, որ Կրթահամալիրի քոլեջում ուսումնառության ընթացքում յուրաքանչյուր առարկայից և մոդուլից ձեռք բերված գիտելիքները չափազանց կարևոր են պրակտիկ գործունեության ընթացքում: Խոսելով հատկապես մեծ գնահատանքի արժանացրին այն առարկաներն ու դասաժամերը, որոնց պրակտիկ մասը միշտ գերակշռել է:

Հանդիպման ավարտին շրջանավարտները սովորողներին խորհուրդ տվեցին զինվել գիտելիքներով, ուսումնառության ընթացքում կարևորել ոչ միայն զուտ մասնագիտական առարկաները, այլ նաև լեզուները՝ հայոց լեզու, ռուսերեն և անգլերեն, երբեք չանտեսել ֆիզիկական պատրաստվածությունը, իսկ քոլեջի ղեկավարությանն առաջարկեցին հետամուտ լինել, որ ուսումնական ու նախապետական պրակտիկայի սովորողներին ուղղորդեն առավել հմուտ, փորձառու և բանիմաց ծառայողներ՝ այն ավելի կազմակերպված, նպատակային ու արդյունավետ դարձնելու համար:

Վերջում Կրթահամալիրի ղեկավարությունը շնորհակալություն հայտնեց շրջանավարտներին, նրանց մաղթեց հաջողություններ և նորանոր ձեռքբերումներ իրենց մասնագիտական առաքելության մեջ:

ԱՊՐԻԼԻ ՏԱՍՆՎԵՅԸ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՕՐՆ Է

Հայաստանի Հանրապետության Ոստիկանությունը՝ որպես երկրի պետականաստեղծ կառույցներից ու հիմնասյուներից մեկը, որը դարից ավելի ծառայում է իրավակարգի և քաղաքացու պաշտպանության առաջնագծում, ապրիլի 16-ին հպարտության, արժանապատվության, պատասխանատվության զգացումով նշեց իր մասնագիտական տոնը՝ Ոստիկանի օրը:

ՀՀ Ոստիկանության պետ Վալերիյ Օսիպյանի գլխավորությամբ՝ Ոստիկանության կոլեգիայի անդամները, բարձրաստիճան սպաները, վետերաններն ու հյուրերն առավոտյան ծաղկեպսակներ ու ծաղիկներ խոնարհեցին Արամ Մանուկյանի և Իրավակարգի զինվորի հուշարձաններին՝ հարգանքի տուրք մատուցելով Ոստիկանության համակարգի հիմնադիր գործիչներին և ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված զինակիցներին: Ոգեկոչման արարողությանը հաջորդեց ՀՀ Ոստիկանության պատվո պահակախմբի ցուցադրական ելույթը, որին ներկա էին Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը, Հայաստանի և Արցախի հանրապետությունների տարբեր գերատեսչությունների, զինված ուժերի, իրավապահ մարմինների ղեկավարներ, բարձրաստիճան սպաներ, հյուրեր: Տոնական օրը շարունակվեց հանդիսավոր նիստով:

Ոստիկանության անձնակազմին տոնի առթիվ շնորհավորանքի խոսք հղեց Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը, այնուհետև պետական պարգևներ հանձնեց խախուսանքի արժանացած Ոստիկանության մի խումբ ծառայողների: Հայաստանի Հանրապետության Ոստիկանության պետ Վալերիյ Օսիպյանը շնորհավորանքի ջերմ խոսք հղեց Ոստիկանության ծառայողներին, վետերաններին, Ոստիկանական ընտանիքներին:

Ոստիկանության օրվան նվիրված հանդիսություններն ամփոփվեցին Ոստիկանության գործերի պատվո պահակախմբի և նվագախմբի հանդիսավոր երթով մայրաքաղաքի փողոցներով, Հյուսիսային պողոտայում կազմակերպված Ֆլեշ-մոբով, Հանրապետության հրապարակի ցուցադրական ելույթով ու Ազատության հրապարակում տոնական համերգով:

ԿՈՉՄԱՆԸ ՄԻՇՏ ՀԱՎԱՏԱՐԻՄ

Հայրենիքին ծառայելը, հիրավի, փառք է և մեծապատիվ հարգանք այն նվիրյալներին, որոնք հայրենի երկրի արժանի զավակներն են և ունեն մեկ ընդհանրություն՝ սիրում են իրենց երկիրը, անձնվիրաբար պահում և պաշտպանում այն: Նրանք մեր Ոստիկաններն են՝ օրենքի և օրինականության երաշխավորները:

Անկեղծ լինենք և ասենք, որ բարդ և դժվարին մասնագիտություն են ընտրել, կյանքի համար վտանգավոր, բայց միևնույն ժամանակ պատվավոր: Ունեն կենսագրություն և անցած ուղի, գործին նվիրված են, հավատարիմ՝ ընտրած մասնագիտությանը, գիտեն հաղթահարել դժվարությունները և անձնական օրինակով սեփական զավակներին հերթափոխը հանձնել գիտեն:

Ոստիկանությունում «հայրեր-որդիներ» խնդիրն այլ խորհուրդ ունի. իրականում խնդիր չէ, այլ հոգու պարտադրանք: Հայրերի խորհրդավոր համագգեստը ձգող ուժ ունի, որդիներին իրենով անել գիտի: Ոստիկան լինելն ու համագգեստ կրելը տարիների հետ դառնում է ընտանեկան ավանդույթ:

Ընտանեկան դիմաստիայի վառ օրինակ է Ոստիկանության ավագ սերժանտ Անդրանիկ Կիրակոսյանի ընտանիքը: Ճնուկո՞վ արծվաշենի Անդրանիկ Կիրակոսյանը շուրջ 25 երկարուձիգ տարիներ ծառայել է ՆԳՆ համակարգում: Ավտոճանապարհային տեխնիկումն

ավարտելուց հետո ծառայության է անցել Երևան քաղաքի ՆԳ վարչության պետավտոտեսչությունում, որտեղ ծառայել է մինչև թոշակի անցնելը: Միլիցիոներ դառնալը նրա համար գերազույն նպատակ էր: Երազանքին հասնելու համար հաղթահարել է բազմաթիվ դժվարություններ, երբեք չի ընկրկել և հուսահատվել, ամտորտն առաջ է ընթացել: Գործընկերները նրան «Անդրանիկ փաշա» են ասել: Պատճառը ոչ միայն մեծ գործարի հետ արտաքին մնացությունն էր, այլ նաև զինվորական կեցվածքը, զինվորականին վայել կարգապահությունը: Անչափ կարևորել է իր գործը և միշտ բարձր է պահել համագգեստի պատիվը: Նա իր ժամանակի մեջ եղել է այն օրինակելի միլիցիոները, ում նվիրվածությանը վստահել և հավատացել են հրամանատարները: Ընտանիքի հոգատար և կենսախիճը հայրը տարիների ընթացքում անգամ չէր էլ նկատել, թե ինչպես էր իր զավակների համար օրինակելի դարձել և տարիներ անց ակամայից նրանց տարել իր ճանապարհով: Անդրանիկ Կիրակոսյանի չորս զավակներից երեքն ընտրեցին հոր դժվար ու վտանգավոր ուղին, ու հիմա Ոստիկան կոչվելու հերթափոխը նրանցն է:

Ոստիկանության գնդապետ Կարինե, Ոստիկանության փոխգնդապետ Գայանե և Ոստիկանության մայոր Արտակ Կիրակոսյանների հայտնվելը Ոստիկանությունում

պատահական չէր. այդ դաստիարակությունն էին ստացել, գործին ու համագգեստին հոր նվիրվածությունն էր նրանց ուղղորդել, և Ոստիկանությունում ծառայելու հերթափոխը գիտակցաբար ու կամովին են ստանձնել:

Կարինե Կիրակոսյանին (ավագ դուստրը) մանկության երազանքը հեշտ չտրվեց: Համառություն, կամք և հետևողականություն պահանջվեց նրանից, նաև անհանգիստ ու դժվարին օրեր եղան, սակայն հաղթահարեց իրեն ուղղված բոլոր մարտահրավերները և շարքայինից մինչև գնդապետ ճանապարհը պատվով անցավ:

Նա ՆԳՆ (ներկայիս Ոստիկանության) համակարգում ծառայում է 1983 թվականից: Ավարտելով Երևանի պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը՝ 1992 թվականին նշանակվել է սպայական պաշտոնի և ծառայել Ոստիկանության տարբեր ստորաբաժանումներում:

Կարինե Կիրակոսյանը եղել է ՀՀ Ոստիկանության ուսումնական կենտրոնի պետի ուսումնական գծով տեղակալ, ապա՝ ՀՀ Ոստիկանության կրթահամալիրի քոլեջի պետի տեղակալ, իսկ 2013 թվականից զբաղեցնում է ՀՀ Ոստիկանության կրթահամալիրի ուսումնամեթոդական և զարգացման վարչության պետի տեղակալի պաշտոնը:

Շարունակությունը՝ էջ 2

ԾԱՌԱՅԵԼՈՎ ՕՐԵՆՔԻՆ՝ ԾԱՌԱՅՈՒՄ ԵՆՔ ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ

Նստիկանությունն օրինականության խորհրդանշան է, պետության ու պետականության պահպանման, ժողովրդի անվտանգության երաշխավորը, հավատի և վստահության հիմնասյունը, արդարության հիմքն ու հենքը: Իսկ արդարություն գտնում են այնտեղ, որտեղ կա պատվի ու պարտքի զգացում: Ծառայելով օրենքին՝ ծառայում ենք ժողովրդին. սա է պատգամը, որ շարունակելու ենք անշեղ կատարել՝ ի պատիվ Նստիկանության և ի հեծուկս հանգածին տարրերի:

1918 թ. մայիսին իրականություն դարձավ մեր դարավոր երազանքը՝ հռչակվեց Հայաստանի Հանրապետությունը: Առաջին հանրապետության կառավարության հռչակած դեկլարացիայի առաջին և ամենակարևոր կետերից մեկն ամրագրում էր՝ հաստատել երկրում տարական իրավակարգ, ապահովել քաղաքացիների անձի և գույքի անձեռնմխելիությունը: Այս խնդրի իրականացման էր կոչված ներքին գործերի նախարարությունը: Ներքին գործերի առաջին նախարար նշանակվեց Արամ Մանուկյանը: 1918 թվականին ստանձնելով ներքին գործերի նախարարության ղեկավարումը՝ նա համոզված էր՝ ուժեղ համակարգն ուժեղ պետության հիմնաքարն է, ուժեղ պետությունը՝ ժողովրդի ապահովության և բարօրության գրավակալը:

1920 թվականի ապրիլի 21-ին Հայաստանի պառլամենտի կողմից ընդունվեցին Նստիկանության մասին ժամանակավոր օրենքը և մի շարք ենթաօրենսդրական ակտեր: Այս փաստաթղթերում մասնավորապես ամրագրված էր զավառական և քաղաքային միլիցիայի կազմը: 1920 թ. դեկտեմբերի վերջին ընդունվեց Խորհրդային Հայաստանի միլիցիայի կանոնադրությունը: Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին Հայաստանի ներքին գործերի համակարգի աշխատակիցների ուսերին լրացուցիչ պարտականություններ դրվեցին: Մեծ Հայրենական տարիներին իրենց անունը փառքով պատկեցին Հայաստանի միլիցիայի համակարգում ծառայող Անդրանիկ Մանուկյանը, Սուրեն Պետրոսյանը, Այդին Հարությունյանը, Սուրեն Առաքելյանը և դարձան Սովետական Միության հերոսներ:

1964 թ. կազմավորվեց ԽՍՀՄ ՆԳՆ ներքին գործերի Հայաստանի գունդը: Նույն տարում բացվեց միլիցիայի Երևանի հատուկ դպրոցը, իսկ 1965 թ. կազմավորվեց ՆԳՆ շտաբը:

1960-1980-ական թվականներին ներքին գործերի համակարգն արդեն ամուր կառույց

էր, որը լիարժեք իրականացնում էր իր առջև դրված խնդիրները:

1990 թվականի մայիսին կազմավորվեց միլիցիայի հակազոման (հետագայում միլիցիայի հատուկ նշանակության) ջոկատը: Դա ժամանակի հրամայականն էր: Միլիցիայի հատուկ նշանակության ջոկատը ռազմական գործողությունների էր մասնակցում դժվարին ու վտանգավոր հատվածներում:

գավոր հատվածներում, ռազմավարական կարևորության տեղամասերում:

1992 թ. կազմավորվեց ՆԳՆ ներքին գործերի՝ որպես երկրի կայունության երաշխավոր: Հայ ոստիկանները, կամավորական ջոկատներին անդամագրված, մասնակցել են մարտական գործողություններին: Նրանցից շատերը զոհվեցին մարտական առաջադրանքներ կատարելիս: Իսկ նրանց գործընկերները թիկունքում շարունակում էին իրականացնել իրենց խնդիրը՝ պայքարը հանցավորության դեմ:

Այսօր անցած տարիների հեռվից հրաշք է թվում հայկական միլիցիայի այդ տարիների սխրանքը: Սահմանափակ թվակազմով, տեխնիկական նվազագույն միջոցներով, սակայն պատվով հաղթահարեցին իրենց առջև ծառացած բոլոր դժվարությունները, քանզի ամեն ինչից վեր էր մարդկային ու մասնագիտական պարտքը, անխախտ էր հավատարմությունը մեկ անգամ և մեկընդմիջ տրված երդմանը:

2001 թ. ապրիլի 16-ին ընդունվեց «Ոստիկանության մասին» ՀՀ օրենքը, 2002 թ. հունիսի 30-ին ընդունվեց «Ոստիկանությունում ծառայության մասին» ՀՀ օրենքը, որը դարձավ ոչ միայն հիմնական օրենք, այլև զորավոր նախարարու-

թյունը ՀՀ ոստիկանության վերակազմավորվելու համար, այլև այն առաջնքը, որի շուրջ ձևավորվեց ոստիկանական օրենսդրությունը:

Ժողովրդավարական և իրավական երկիր դառնալու ուղին բռնած Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը՝ որպես պետական կառավարման մարմին, առաջիններից մեկը ձեռնամուխ եղավ համընդհանուր ծրագրերի իրականացմանը:

2012 թվականից մեկնարկեց ոստիկանության գործունեության արմատական բարեփոխման ծրագիրը, և հիմնարար փոփոխություններ կատարվեցին բոլոր ոլորտներում, փոխվեց պայքարի հոգեբանությունը՝ օրենքի տառին հավատարիմ՝ անխնայ պայքարել ծանր ու վտանգավոր հանցանքների դեմ:

Ի դեմս հայ ոստիկանի՝ մեր հանրապետությունն ու ժողովուրդն ունեն կայացած, ամուր պետական կառույց: Ոստիկանի վարքն ու դիմագիծն ուղղակիորեն կապվում են երկրի և պետության նկարագրի հետ, և այսօր հարմար առիթ է ընդգծելու, որ ոստիկանությունն իր առաքելությունն իրականացնում է արժանապատվորեն և լիարժեք:

Հայաստանի ոստիկանությունը բարձր պատրաստականությամբ շարունակում է իր

գործունեությունը փոփոխությունների, բարելավումների դժվարին ճանապարհով: Այսօր տեղին է նաև նշել, որ հասարակությունը վստահում է ոստիկանին և հավատում կարգ ու կանոնի պահպանման՝ հանցագործությունների դեմ մղվող պայքարում աննահանջ կեցվածքին: Դրականորեն փոխվել է ոստիկան-հասարակություն փոխհարաբերությունը, իսկ դա ամենամեծ ձեռքբերումն է:

Ոստիկանի ծառայությունը միշտ կարող է վերածվել վտանգավոր պայքարի, որովհետև փորձության պահին ոստիկանն է կանգնում քաղաքացու և հանցագործի միջև, կանգնում է իր փորձառությամբ ու կամքով, իր մարդասիրական մասնագիտության պահանջով, իր կյանքով:

Հետևողականորեն իրականացնելով բարեփոխումների ընդգրկում ծրագիրը՝ ոստիկանությունը կներկայանա որպես արդիական, գործունակ, բոլոր մարտահրավերներին դիմակայելու պատրաստ իրավապահ համակարգ:

Այդ, ծառայելով օրենքին՝ ծառայում ենք ժողովրդին...

Ասատուր Ասլանյան
կադրերի և ԱՀՏԱ բաժնի ակումբի
կրտսեր տեսուչ, ոստիկանության սերժանտ

ՀԱՍԱՐԱԿ ԵՐԵՎԱՆՑԻ

«Ես բեմում կռիվ եմ տալիս, բեմից դուրս կռիվ եմ տալիս»:

Ապրիլի 1, 1930թ., լույս աշխարհ եկավ հայ մեծ դերասան, հայ կինոյի և թատրոնի կնքահայր Խորեն Աբրահամյանը:

ԽՍՀՄ և ՀՀ ժողովրդական արտիստ, պետական մրցանակների և կինոփառատոների դափնեկիր Խորեն Աբրահամյանը խորհրդահայ թատրոնի և կինոյի ամենաճանաչված դերասաններից էր:

Մասնագիտական կրթությունն ստացել է Երևանի թատերական ինստիտուտում, որն ավարտել է 1951թ. և ընդունվել Գ.Սունդուկյանի անվան դրամատիկական թատրոն, որտեղ կատարել է բազմաթիվ դերեր: 1979–1984թթ. եղել է թատրոնի գլխավոր ռեժիսոր, 1988–1995թթ.՝ գեղարվեստական ղեկավար, միաժամանակ՝ Հայաստանի թատերական գործիչների միության նախագահ: 1985–1988թթ. Գյումրիի պետական թատրոնի դերասան էր և գլխավոր ռեժիսորը: 1980–1995թթ. դասավանդել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտում: Աբրահամյան-կինոդերասանի հաջողությունն սկսվել է 1958 թ. նկարահանված «Առաջին սիրո երգը» կինոնկարում գլխավոր հերոսի՝ Արսեն Վարունցի դերակատարումով: Այն մեծ ընդունելություն է ունեցել, գրեթե բոլորը երգում էին Աբրահամյան-Վարունցի երգերը, որոնց հեղինակը Առնո Բաբաջանյանն է: Բաբաջանյանը ֆիլմի համար գրեց 3 երգ՝ «Երևանի սիրուն աղջիկ», «Իմ երևան», «Դու իմ սիրո արև», որոնք ֆիլմի ցուցադրումից հետո դարձել են հայ ժողովրդի ամենասիրված երգերից:

Հայկական մի քանի լավագույն կինոնկարների հաջողությունները պայմանավորված են նաև Աբրահամյանի դերակատարումներով՝ Գևորգ («Սարյաթ եղբայրներ», 1968 թ.), Ռոստոմ («Տերը», 1968 թ.), Պավլե («Մենք ենք, մեր սարերը», 1969 թ.), Արմեն («Երևանյան օրերի խորհիկա», 1972 թ.), Մյասնիկյան («Երկունք», 1977 թ.), Տեր Ավետիս («Հուստաստղ», 1978 թ.), Սիսակյան («Ապրեցեք երկար», 1979 թ.) և այլն: Նա նկարահանվել է նաև Մոսֆիլմի 3 կինոնկարում՝ «Առաջին էշելոնը», «Բարձունք», «Նրա կյանքի նպատակը»:

Իսկ վերջում, ինչպես յուրաքանչյուր ներկայացման ավարտին, փակվում են բեմի վարագույրները, կուլիսներում վարպետը նստած երգում է. «Ի՞նչ ասեն, գուցե այսքանը, էլ ի՞նչ կար, որ չասացի, հա՛, Օսկար չկա իմ տանը, Լիդարձա չխաղացի, բայց կա դեր, որ ի վերուստ տրված է, նրանով եմ ես ապրել, դեր, որին վերապահված չեմ ո՛չ կոչում և ո՛չ ծափերգ ամենից դժվար կերպարը, որ ողջ կյանքս խաղացի. դա Խորեն Աբրահամյանն է՝ հասարակ երևանցի...»:

Մարիետա Խերանյան
գիտական աշխատանքների բաժնի
գիտաշխատող,
ոստիկանության ավագ լեյտենանտ

Սկիզբը՝ էջ 1

Համակարգը, գործընկերները, ընտանիքը, երեխաներն իր կյանքի ամենակարևոր ձեռքբերումներն են և մարմին առած երազանքները: Նրա կամային հատկանիշները զուգակցվում են նուրբ խառնվածքին, բարությանը, ինքնուրույնությանն ու հուսալիությանը: Նա իր մասին ասում է. «Ես իմ հոր արժանի զավակն եմ, իմ զավակն էլ գերդաստանիս արժանի հետնորդն է»:

Լիրիկական նուրբ հոգու տեր ոստիկանը նաև ստեղծագործում է: Նրա ստեղծագործությունների լեյտոնտիվը հայրենիքն է ու հայրենասիրությունը:

Գայանե Կիրակոսյան (կրտսեր դուստրը) - 1992-2017թթ. ծառայել է ՀՀ ոստիկանության տարբեր ստորաբաժաններում, ավարտել է ՀՀ ոստիկանության ակադեմիայի հեռակա ուսուցման ֆակուլտետը: Շարունակելով հոր մասնագիտությունը և ստանձնելով ոստիկանությունում ծառայե-

ԿՈՉՄԱՆԸ ՄԻՇՏ ՀԱՎԱՏԱՐԻՄ

լու հերթափոխը՝ նա նույնպես նվիրումով կատարել է իր ծառայողական պարտականությունները: Երկար տարիներ ծառայել է ՀՀ ոստիկանության կադրային քաղաքականության վարչությունում, որտեղից էլ անցել է թոշակի:

Արտակ Կիրակոսյան (որդին) - 1997 թվականից ծառայում է ՀՀ ոստիկանությունում, ավարտել է ՀՀ ոստիկանության ակադեմիայի հեռակա ուսուցման ֆակուլտետը: Ներկայումս զբաղեցնում է ՀՀ ոստիկանության ճՈ ՏՄՀԻՄ արձանագրման կենտրոնի վարչական իրավախախտումների գործերով իրականացվող վարույթների ապահովման բաժանմունքի ավագ տեսուչի պաշտոնը: Ստանձնելով իր՝ Անդրանիկ Կիրակոսյանի գործը ճՈ-ում՝ նա միշտ բարձր է պահել ոստիկանության ծառայողի կոչումը և համազգեստի պատիվը:

Ոստիկանական ընտանեկան դիմաստիպի երրորդ սերնդի ներկայացուցիչն է Կարինե Կիրակոսյանի դուստրը՝ ոստիկանության մայոր Լիլիթ Սաֆարյանը: Ավարտելով Երևանի պետական համալսարանի արևելագիտության ֆակուլտետի պարսկերենի բաժինը՝ նա 2010թ. ծառայության է անցնում ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչության վիզաների և օտարերկրյա քաղաքացիների հաշվառման բաժնում: Ներկայումս նույն բաժնում զբաղեցնում է ավագ տեսուչի պաշտոնը: Ոստիկանի մասնագիտությունը ընտրելու հարցում նրա համար օրինակ են ծառայել պապիկը և սպա ծնողները: Ծնողների նվիրումը մասնագիտությանը, աշխատասիրությունն ու նպատակասլացությունը նրան ուղղորդել են ոստիկանությունը:

Անդրանիկ Կիրակոսյանի զավակները համալրել են ոստիկանության ծառայողներ-

րի այն շարքերը, որոնք հավատարիմ են երդմանը, նվիրումով և բարեխղճորեն են կատարում իրենց ծառայողական պարտականությունները: Նա զավակների մեջ սերմանել է այնպիսի մարդկային որակներ, ինչպիսին են լավությունը անելու, միմիայն լավը տեսնելու և գնահատելու կարողությունը, սկզբունքներից չնահանջելը, կյանքը սեփական օրինակով գնահատելը, հասարակության լիիրավ անդամ ու նվիրյալ դառնալը, իսկ ձեռք բերված գիտելիքներն ու փորձը հանուն հասարակության ծառայեցնելը:

Ահա այսպիսին էր հայի գեներ պահող արծվաշենցի միլիցիայի ավագ սերժանտ Անդրանիկ Կիրակոսյանի պատգամն իր զավակներին:

Ռոզա Մուսայելյան
քուլտի ոստիկանական
միջին մասնագիտական կրթության
ֆակուլտետի լեզուների ամբիոնի ողջենտ,
ոստիկանության գնդապետ

ԽԱՂԱՂՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴԵՊԻ ՊԱՏԵՐԱԶՍ

Ապրիլյան արևի շողքերը, ճեղքելով շերտավարագույրները, թափանցում և լույս ու ջերմություն էին հաղորդում կրթահամալիրի լսարաններին: Խաղաղ ու գեղեցիկ էր սկսվում օրը, սակայն ընդամենը երեք տարի առաջ՝ ապրիլի երկուսին, կյանքն այսչափ խաղաղ ու ներդաշնակ չէր: Քառօրյա պատերազմը խախտել էր խաղաղության բոլոր սահմանները:

Հանուն խաղաղության՝ պատերազմի միջով անցած ու կյանքը զոհաբերելու պատրաստ հերոսներից շատերն այսօր սովորում են ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրում:

Նրանցից մեկը կրթահամալիրի ակադեմիայի իրավագիտության ֆակուլտետի երրորդ կուրսի սովորող, ոստիկանության ավագ սերժանտ **Արսեն Ավդալյանն** է: Պատերազմից հետո նա ՀՀ նախագահի կողմից պարգևատրվել է «Արիության մեդալով»: Նախքան բանակ զորակոչվելը Արսենը խորությամբ ուսումնասիրում էր հայոց պատմությունը, հետաքրքրվում էր նաև կարատե մարտարվեստով: Նա դեռևս դպրոցական տարիներից է նպատակ ունեցել սովորելու ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրում: Անցնելով սերժանտական դասընթաց ՀՀ ՊՆ Լուսակերտի զորամասում՝ տեղափոխվել է Արցախի Մատաղիսի զորամաս, որտեղ ծառայում էր որպես դասակի հրամանատար:

«Վերահաս վտանգը հասկանալուց առաջ ի՞նչ կանխագագացումներ ունեիք:

«Մինչ պատերազմի սկիզբը մենք նկատում էինք հակառակորդի կողմից ստեղծվող լարվածությունը, սակայն չէինք պատկերացնի, որ այն այդչափ կընդլայնվեր: Որպես սերժանտական խորհրդի նախագահ՝ ես ապրիլի մեկի՝ լույս երկուսի գիշերը պատասխանատու էի ճշանակվել, իսկ ընկերներս իրականացնում էին իրենց հերթական ծառայությունը: Այդ օրը սովորականի պես էր. ընկերներիցս շատերը հոգում էին որոշ կենցաղային հարցեր՝ հագուստի մաքրում, սննդի պատրաստում և այլն: Կարծես թե սովորական ծառայություն էր, սակայն ներքին անհանգստություն կար մեջս:

«Մահվան շունը զգալով՝ ի՞նչը դարձավ Ձեզ համար առաջնային:

«Այդ պահին ժամանակ այլևս չի մնում խորհելու: Պարզապես մտածում ես, թե ինչ գործողություններ կարող ես անել, որ առաջինը խոցես հակառակորդին: Պատերազմի ընթացքում ոչ մի ակնթարթ անգործության զգացում չեմ ապրել, այլ կենտրոնացել եմ անելիքներիս վրա:

«Առիթ ունեցե՞լ եք երբևէ երկխոսել պատերազմից առաջ և դրանից հետո Ձեր մեջ ապրող երկու «Արսենների» հետ: Ի՞նչ տարբերություն եք նկատել:

«Կարող եմ ասել, որ ամբողջությամբ եմ փոխվել: Շատ ընկերներ եմ ձեռք բերել պատերազմից հետո: Այդ ժամանակ ինձ զանգահարում էին մարդիկ, ում զանգերին միշտ սպասել եմ... Այդ խառը օրերին նրանք զանգում էին, հայտնում իրենց անհանգստությունը՝ ցուցաբերելով սեր ու հոգատարություն: Պատերազմից հետո ես շատ հարցերի նկատմամբ եմ փոխել վերաբերմունքս: Ամենամեծ փոփոխությունը խաղաղ աշխարհից տեղափոխումն էր դեպի պատերազմ:

«Հավատք ու պատերազմ: Համաձայ՞ն եք «Սիրեցեք ձեր թշնամիներին» պատգամին:

«Բոլորը միաբերան աղոթում էին Աստծուն, որ վտանգի վայրկյանները չխլեն իրենց ու ընկերների կյանքը: Պատգամին, սակայն, համաձայն չեմ: Երբ տեսնում ես, թե այդ մոլոր թշնամին որքան դաժանորեն է վերաբերվում իր կողմից սպանված զինվորների դիակներին, արդեն անհնար է դառնում նրան սիրելը:

«Որպես հայրենիքին ծառայող՝ ի՞նչ է Ձեզ համար անձնուրացությունը:

«Այդ որակն իմ մեջ զգացել եմ հենց պատերազմի ժամանակ, երբ, իմ անձը մի կողմ դնելով, մտածում էի կողքիններիս մասին:

Պատերազմը մտերմացրել է նաև երկու ծառայակից ընկերներին: ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի քուլեյի սովորողներ, ոստիկանության սերժանտ Հմայակ Գալստյանին և ոստիկանության սերժանտ **Սարգիս Մինասյանին**: Քառօրյա պատերազմից հետո Հմայակը ՀՀ նախագահի կողմից պարգևատրվել է «Արիության մեդալով»:

Դեռևս բանակում ծառայելու տարիներից նրանց մտերմացրել է ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիր ընդունվելու նպատակը: Համակուրսեցիները միասին ծառայում էին Արցախի Թալիշի երկրորդ գումարտակում, երբ սկսվեց պատերազմը:

«Ո՞վ է ընկերը խրամատում:

«Մենք հենց պատերազմի սկզբին կորցրինք մեր մյուս ընկերոջը, երբ մեքենայով բարձրանում էինք մարտական դիրքեր: Ամեն ինչ անում էինք, որ փրկենք կյանքը, բայց, ավա՜ր, չստացվեց, քանի որ գնդակը սրտին էր դիպել: *Սարգիս:*

«Երբ եղավ առաջին կրակոցը, հրաման տրվեց, որ անձնակազմն իջնի մեքենայից: Մեր ծառայակից ընկերներից մեկը հետ էր ընկել, որովհետև փաստաթղթերից մեկը մոռացել էր մեքենայում: Ճանապարհին նա խոցվեց երկրորդ գնդակից: Կրակոցների մեջ նախընտրեցինք օգնել մեր ընկերոջը՝ շատ լավ գիտակցելով, որ այդ գնդակները մեզ էլ կարող են խոցել: *Հմայակ:*

«Հայրենասիրական դաստիարակության կարևորությունը:

«Ինձ դեռ մանկուց սովորեցրել են սիրել հայրենիքը: Հորաբերդս ամուսինն էլ զոհվել է Արցախյան ազատագրման պայքարի ժամանակ: Հայրենասիրությունը մի ամբողջ աշխարհ արժե: Քառօրյա պատերազմի խառը օրերին մահանցելն ինձ համար բացառվում էր, քանի որ կարևորագույն մի սկզբունք ունեմ. «Լավ է խոցվել առջևից, քան թիկունքից»: *Հմայակ:*

«Ինչպե՞ս կորակեք հակառակորդի զինվորին:

«Ակնհայտ էր, որ մեր երիտասարդ տղաները կռվում էին հողի համար, իսկ հակառակորդը՝ զուտ փողի և ունեցվածքի: Մեր մարտական դիրքերը շատ մոտ էին: Պատերազմից առաջ էլ գրեթե ամեն օր լսում էինք, թե ինչպես են նրանց զինվորները հարբած բղավում ու երգում՝ խախտելով զինվորական կարգը և արհամարելով իրենց հայրենիքի արժեքները: *Հմայակ, եթե երբևէ ունեցել եմ, իհարկե:*

«Ի՞նչ է խաղաղությունը:

«Խաղաղությունն այն է, երբ աչքերդ բացում ես, ու չես մտերիմները կողքիդ եմ, առողջ և ապահով: *Սարգիս:*

Զրուցեց Անի Ղուկասյանը

ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ... ԹՈՒՐԶԻԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄՈԹԱԼԻ ԷԶԵՐ

Միգուցե և անցյալը թաղում է մեռածներին, եթե մարդասպանների նկատմամբ իրականացվում է արդարադատություն: Սակայն չի կարող անցյալը թաղել իր մեռյալների, եթե մարդասպանները մնում են անպատիժ, իսկ ոճիրները՝ չդատապարտված, քանի որ չպատժված ոճրագործը մնում է չարիք մարդկության համար, իսկ այդ դեպքում անցյալը կրկնվելու սպառնալիքը դանդաղանքի սրի պես կախված է ցանկացած ժողովրդի գլխավերևում:

Ապրիլի 24-ին մարդկային հեղեղը կրկին կիսի դեպի հուշահամալիր՝ հարգանքի տուրք մատուցելու օսմանյան Թուրքիայի կողմից բնաջնջման ենթարկված անմեղ զոհերի հիշատակին:

Հայոց ցեղասպանությունը երբևէ որևէ ժողովրդի դեմ գործած ամենաժանդար հանցագործությունն է, ամենախաղաղ ոճրագործություն, քանի որ 1915 թվականին Թուրքիայի իթթիհատական կառավարությունը ոչ միայն փորձեց բնաջնջել ամբողջ արևմտահայությանը, այլև ողջերին արտաքսեց բնօրրաններից: Այլ կերպ ասած՝ ամեն միջոց ներդրվեց, որ մեկընդմիշտ վերանան հայն ու Հայաստանը:

Օսմանյան Թուրքիայի ղեկավարության հայաշինք ծրագիրն իրականացվեց պետական կառույցների կողմից: Կատարվեց մի ոճրագործություն, որ մեր ժողովրդի և մարդկության պատմության մեջ չունեի նախադեպ և անգամ անուն չունի: Մենք ունեցանք միլիոնավոր զոհեր և հազարամյակների հոգևոր-մշակութային ու նյութական ժառանգության անչափելի կորուստներ:

Ապրիլի 24... Այդ օրը աշխարհի բոլոր հայերը հայրենիքում ու սփյուռքում, մայր հողի վրա և մոլորակի ամենահեռավոր անկյուններում կիլիշեն ու կիլիշատակեն՝ խոնարհվելով ու ոգեկոչելով, երգվելով ու հավատալով:

Յուրաքանչյուր սերունդ իր ճանապարհն անցնում է՝ անցյալի ու ակունքների բեռն ուսերին, ու փորձում է պատասխաններ գտնել: Փորձում է վերծանել ճշմարտությունը՝ պատմության դասագրքերի խամրած լուսանկարներն ու քողարկված տողատակերը կարդալու ջանքից երկատվելով: Առաջ գնալու համար հետ մայելը որքան դժվար, մոլորեցնող պարտադիր է անցյալ ունեցող ազգի համար: Իսկ մենք անցյալ ունեցող ազգ ենք, և հաճախ այդ անցյալն ավելի ներկա է, քան ներկան ինքը:

Մենք սեփական կենսագրությունը հասկանալու համար սուզվում

ենք հազարամյակների խորքերը: Մեր զավակները պատմական ժառանգություն ասելիս պատմական ցավ, պատմական վրիժառություն, պատմական հպարտություն են զգում: Այդպես նրանք հասունանում են: Հավանաբար դա տրվում է ի վերուստ, և այդպես են հասունանում բոլոր հայերը Արարատին մայելով: Հայրենասիրություն կոչվածը, այնուամենայնիվ, ազգային դիմագիծ ունի և հայերիս համար սկսվում է ցավից, կարոտից, վրեժից և ... Արարատից:

1915 թվական... Թուրքիայի ողջ տարածքով ծավալվում էր հայերի կոտորածը: Նրանց կողոպտում էին, բռնի ուժով արտաքսում իրենց հայրենիքից և Թուրքիայի բոլոր ճանապարհներով կիզիչ արևի տակ քշում դեպի մահաբեր անապատները:

1915 թվական... Ապրիլի 24-ին թուրքերը ձեռնամուխ եղան հայերի ցեղասպանության վաղուց ի վեր մշակված իրենց

ոճրագործ քաղաքականության իրագործմանը: Արևմտյան Հայաստանում նրանք զազանային չարության մեջ չնչնալիս ավելի քան մեկ ու կես միլիոն հայերի, ավերեցին հայկական դպրոցներն ու եկեղեցիները, ոչնչացրին հազարավոր պատմական գրքեր, ճարտարապետական հուշարձաններ, այրեցին քաղաքներ, գյուղեր:

Թուրքական յաթաղանից ընկան Գրիգոր Չոխրապյան ու Սիամանթոն, Դանիել Վարուժանն ու Ռուբեն Չարդարյանը, արևմտահայ պայծառ մտավորականության բազմաթիվ այլ դեմքեր: Եղեռնի զոհ դարձավ նաև հանճարեղ Կոմիտասը:

Ժամանակը չի կարող վերացնել երիտթուրքերի ոճրագործությունների պատասխանատվությունը պատմության առաջ: Մինչ հուշահամալիրի կառուցվելը մենք մեր հո-

գու, մեր սրտի մեջ էինք կառուցել ցավի կոթողը՝ ի լուր աշխարհի բարձրաձայնելով, որ ոճիրը չունի վաղեմության ժամկետ, ու մեր ցավը չի բթանա, մեր ծայրը չի լռի, քանի դեռ չի վերականգնվել պատմական արդարությունը:

Ծիծեռնակաբերդ... Ցեղասպանության վշտալից հուշարձան: Այստեղ խոնարհված այրմաշարի ներսում, ասես հավերժության քարակոփ ափերի մեջ, բոցկտում է հիշողության անմար կրակը, և հնչում է հայի հոգուց բխող երաժշտություն: Ծիծեռնակաբերդ... Երկա՜ր, տխուր ճանապարհ, երկինք խոյացող այրույթ, ծաղիկների բուրգ, հավերժ կրակ, հոսող մարդկային գետ...

Եթե այս անընդհատ է, քանզի լուծության թույլն սոսկ արարողության ավանդույթ չէ, այլ պահ է ինքնամոլորման, մտորումների, ինքնաճանաչման, մեծագրույցի և աշխարհի հետ երկխոսության, քանզի մեր գոյությամբ, ապրելու և արհա-

վիրենքին դիմակայելու մեր անմար կամքով, նահատակների հոգիներին հաղորդակցվելով փաստում ենք՝ կամք ու պիտի լինենք:

Եթե այս անընդհատ է, քանզի արդեն չունի վախ՝ գնալ չհասնելու, քանզի այսօր հիշատակի ամեն մի երթ իր մեջ միշտ կունենա գնալ հասնելու խորհուրդը ...

Հասնել իրականության դարձած իղձին ու շարունակել՝ հասնելու համար...

Եթե այս անընդհատ է, քանզի անմահ է հիշատակը բոլոր նահատակների, քանզի յուրաքանչյուր հիշում ենք և պահանջում, պահանջում ենք ճանաչում...

**ԱՆՆԱ ՍԱՐՈՒՄԱՆՅԱՆ
ԿԱՐԴԵՐԻ ԵՒ ԱՐՏԱ ԲԱԺԻ
ԱԿՈՒՆԻ ՍԵՆՈՒՆԸ,
ՈՍՏԻԿԱՆՈՒՅԱՆ
ԱՎԱԳ ԵՄԵՆԱՆՈՒ**

ԿՐԹԱՅԱՍԱԼԻՐԻ ՍՈՎՈՐՈՒՆԵՐԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԹԻՎ 94 ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ

2019 թվականի ապրիլի 5-ին ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ուսանողական խորհրդի անդամները ճանաչողական այց կազմակերպեցին երևանի թիվ 94 ավագ դպրոց: Այցի նպատակն էր ներկայացնել ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրը:

Բացման խոսքով հանդես եկավ ոստիկանության սերժանտ Վազգեն Աղաբեկյանը: Այնուհետև ոստիկանության սերժանտ Սերգեյ Բադալյանը ներկայացրեց ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի առանձնահատկությունները, վճարովի և անվճար ուսուցման տարբերությունները, ընդունվելու կարգը ու պայմանները: Աշակերտներին ներկայացվեցին նաև կրթահամալիրում անցկացվող մասնագիտական և մշակութային միջոցառումները, մասնավորապես՝ ժամանակ առ ժամանակ անցկացվող միջբուհական և միջազգային կոնֆերանսները, կլոր-սեղան քննարկումները, տարբեր դատախազներ և այլն: Աշակերտներն ուսումնասիրեցին կրթահամալիրի հրատարակված գրքերն ու ձեռնարկները:

Վալյա Մարտիրոսյանը ներկայացրեց կրթահա-

մալիրում գործող իրավաբանական կլինիկան, հիմնավորեց դրա անհրաժեշտությունը: Աշակերտները կարևորեցին կլինիկայի առկայությունը, ցանկություն հայտնեցին աջակցել կլինիկայի անդամներին և նրա գործունեությանը տեղում ծանոթանալու համար առաջիկայում այց կազմակերպել ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիր:

Այցելության ավարտին ուսանողական խորհրդի անդամները պատասխանեցին դպրոցականների հարցերին, ծանոթացան դպրոցում առկա ավանդույթներին:

Ոստիկանության սերժանտ Ալլա Գևորգյանը դպրոցի տնօրենին հանձնեց կրթահամալիրի կողմից տպագրվող «Պատիվ ունեն» ամսաթերթը: Ուսանողական խորհրդի անդամները շնորհակալություն հայտնեցին հրավերի համար և համագործակցելու պատրաստակամություն հայտնեցին:

**Սերգեյ Բադալյան
իրավագիտության ֆակուլտետի երրորդ կուրսի
սովորող, ոստիկանության սերժանտ**

ԲՈՒՐՍՈՒՆԵՐՈՎ ԼԻՏՆ

Դարեր առաջ մեր շատ տոներ նվիրված են եղել հեթանոս շրջանի տարբեր աստվածների: Ծաղկազարդը նույնպես բացառություն չէ: Ասում են, որ տոնը նվիրված է եղել հենց ջրի և անձրևի աստվածուհուն՝ Նարին: Հայերն անձրև կանչելու համար պատրաստում էին կնոջ խրտվիլակ և պատեցնում փողոցներում: Տիկնիկն ունեցել է Նուրի, Հուրի և այլ անուններ: Ըստ ժողովրդական հավատալիքի՝ եթե Նուրին ամռան տոթ ժամանակ ցողեն ջրով, ապա անձրև կգա: Այդ երևույթը պահպանվել է ժողովրդի մեջ տարբեր անվանումներով: Երաշտի ժամանակ մարդիկ ծխական երգերի և տիկնիկների ուղեկցությամբ մաղթանքներ են ուղղել Նարին: Քրիստոնեության ընդունումից հետո տոնը նվիրվեց ոչ միայն ջրին, այլև ծառին և ծաղկունքին: Տոնի հիմքում ընկած է կենաց ծառի գաղափարը: Այն շեշտում է կյանքի վերընթաց զարգացումը՝ ծննդից մինչև ծաղկունք: Բարձրագույն նպատակը անմահությունն է:

Այս տարի հայ առաքելական եկեղեցին Սուրբ Հարության նախորդող օրը՝ ապրիլի 14-ին է նշել Ծաղկազարդը՝ զարմանային տո-

նախմբությունների սկիզբն ազդարարող եկեղեցական և ժողովրդական տոնը: Ըստ ավանդույթի՝ այդ օրը Ծաղկազարդին նվիրված պատարագ է մատուցվում: Փողոցում կարելի է տեսնել մարդկանց օրվա խորհրդանիշ ունենու մատուցած ծաղիկները ձեռքներին: Առավոտյան կատարվում է ժամերգություն, որից հետո ժողովրդին բաժանվում են օրհնված ճյուղեր, որոնք պահվում են մինչև հաջորդ Ծաղկազարդը: Կարելի է տեսնել տաղավարներ, որտեղ ցուցադրված են տարբեր խաղալիքներ և զարդեր՝ իրենց իսկ ձեռքով

պատրաստված:

Հիշում եմ տատիկս պատմում էր, որ աղջիկները սար էին բարձրանում՝ թարմ կանաչիներ հավաքելու: Կանաչին Ծաղկազարդի ուտեստներից մեկն է: Բացի կանաչիներից, սեղաններին դրել են նաև ձու, ձուկ, փլավ, թանուկ սպաս և այլն:

Տոնին երեխաները երգելով շրջել են տնետուն՝ փողերի պարկերը շալակներին: Նրանք հավկիթներ են հավաքել Ջատիկ տոնի համար, ձեռքներին ճռճացող խաղալիքներով շրջել են բակից բակ՝ նպատակ ունենալով չար ու-

ծերին վանել: Պահքի շրջանում նշանադրություններն արգելված են եղել: Միայն այդ օրն է թույլատրվել նշանադրության արարողություն կատարել, բայց պարել են միայն տղամարդիկ: Ծաղկազարդին պարել են վերվերի: Վեր-վեր տեսակի պարածի մոտիվներից մի քանիսում ձեռքերը բռնում են ուսերից՝ ուս ուսի, թաշկինակներն ամրացրած գոտկատեղից: Այս ուրախ, ցնծալի պարի առաջնորդները կոչվել են վերվերիչներ, որոնք պետք է իրենց բարձր թռչելու արվեստով օրինակ ծառայեին մատաղ սերնդի աճի հմայման հարցում:

Ծաղկազարդի օրը՝ պատարագից հետո, եկեղեցիներում նաև մանուկների օրհնության կարգ է կատարվում: Տոնը բացառիկ է իր գեղեցկությամբ և ջերմությամբ: Այս օրն ազդարարում է, որ բոլորիս սրտերում տիրի սերն ու մաքրություն: Լցվե՛ք սիրով և եղե՛ք սիրված՝ մերդաշնակ պահելով օրվա խորհուրդը:

Մարիամ Մարկոսյան
Ուսումնական կենտրոնի
Նախնական մասնագիտական
պատրաստականության բաժնի
կրտսեր տեսուչ,
նստիկանության ավագ սերժանտ

ՄՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒՄ ԵՆ ՄԵՐՈՆԷ

ԼԵՈՒՆԵՐԸ ՀԱՅՈՑ

Լեռները հայոց շատ են վիրավոր, Հառաչանք ունեն խորը, դարավոր, երբ որ թշնամին կատաղի, դաժան, Ասպատակել է հողը սրբազան, Ավերել շենքեր, գյուղեր ու տներ, Մարդիկ ելել են սեզ լեռներն ի վեր Ու հայոց վսեմ լեռների ծոցում Պատասպարվել են ինչպես ամրոցում:

Արթուն հայացքով սրտես արծվի ճամփան են հսկել ոսոխ-զազանի, Կռիվ են տվել հողում քարքարոտ, Որ ցավ է տեսել, վերքեր արյունոտ, Եվ լեռներն ասես երկաթյա վահան, Տեր ու տիրակալ, հզոր պահապան, Ցավի, դավի մեջ մշտապես կանգուն, Կյանքեր են փրկել՝ բյուրավոր, բազում:

Ամեն հաղթական, դժվարին կռվում Հայ մարդու սրտում հույսն էր ճառագում, Որ խաղաղությամբ երկիրը լցվի, Մութ անձավներից դեպի տուն իջնի, Կառուցի բանդված օջախը մորից, Ծուխը բարձրանա իր տան երդիկից, Ու մեսրոպատառ գրերը կրկին Ապավեն դառնան Հայոց աշխարհին:

Բայց եղան հերոս, քաջարի մարդիկ, Ովքեր մնացին լեռներում բարձրիկ, Երդում տվեցին երկրին և Աստծուն, Որ չունեն անդորր և ոչ էլ տաք տուն, Չեն իջնի երբեք լեռներից այնքան, Մինչև չազատեն հողը սրբազան:

Լեռները՝ հարսիկ, նրանք՝ փեսացու, Պահապան եղան ընդմիջտ մեկնակու, Կռիվ տվեցին հանուն մեր երկրի, Անուն կնքեցին՝ խիզախ Ֆիդայի, Ու կյանքի, մահի ահեղ պայքարում Ընկան հերոսներ՝ քաջ ու անկոտորում, Դարձան կրակներ, կանթղ ու աստղեր, Հարսիկ լեռներին՝ նվիրում ու սեր, Հավերժ մնացին լեռների սրտում Որպես երազներ, հուշ ու պատմություն:

Որքան էլ ծոնենք երգեր փառավոր, Լեռներս հայոց շա՛տ են վիրավոր...

Կարինե Կիրակոսյան
Ուսումնամեթոդական զարգացման
վարչության պետի տեղակալ,
ինքն և ուս. գործընթացի
կազմակերպման և վերահսկման
բաժնի պետ

ՍԻՐԵՔ ԱՐԵՎԸ, ՍԻՐԵՔ ԿՅԱՆԸ,
ՍԻՐԵՔ ԶԵՋ ԺՊԻՏ ՊԱՐԳԵՎՈՂԻՆ

Ես կապացուցեի մարդկանց, թե ինչպես են նրանք սխալվում՝ կարծելով, որ ծերանալով այլևս չեն կարող սիրել՝ առանց գիտակցելու, որ նրանք ծերանում են՝ դադարելով սիրել:

Խաղաղ, ծննդային առավոտ էր, քաղաքը՝ դեռ պարուրված մթով, երբ հեռախոսով՝ Ֆեյսբուքում, վերուվար անելիս անընդմեջ կարողում էի Սուրբ Սարգիս և Վալենտին տոների մասին տարիներ շարունակ կրկնվող հոգվածներն ու տոներին նախապատվություն տվող մարդկանց համացանցային պատերազմը. թե որն է ավելի ճիշտ՝ մեկ որպես սիրտ տուն, որ տոնի ներքո կարելի է սիրել ...

Գրեթե ամբողջ օրն անցկացրի տանը՝ տաղտկալի «սիրային» հոգվածներն ընթերցելով, և երեկոյան տեղեկացա, որ հրավիրված եմ թատրոն: Վարագույրը բացվեց. ներկայացումն սկսված էր....

«Կյանքիդ ժամերն ապրի՛ր այնպես, որ այդ քաղցր ժամերին ոչ թեզ, ոչ էլ կողքիդ ապրողներին չդիպչես ապականությունն ու մահը: Ամենուրեք փնտրի՛ր բարին ու հենց հայտնաբերես, հանի՛ր լույս աշխարհ իր թաքստոցից, թող բարությունը լինի անկաշկանդ ու չամաչի ինքն իրենից:

Մի՛ խաբվիր արտաքին տպավորությամբ, որովհետև դա վայել չէ պայծառատես աչք ու բարի սիրտ ունեցողին: Ոչ մեկին մի՛ ենթարկվիր, բայց և ոչ մեկին էլ թեզ մի՛ ենթարկիր:

Հիշի՛ր, որ ամեն մարդ քո մմանակն է: Ամեն մեկի մեղքը նաև քո մեղքն է, և բոլոր անմեղներն իրենց անմեղությունը կիսում են թեզ հետ:

Արհամարհի՛ր չարիքն ու անազնվությունը, բայց ոչ չար ու անազնիվ մարդկանց, հասկացի՛ր սա: Մի՛ ամաչիր բարի ու քնքուշ լինելուց...

Կյանքիդ ժամերն ապրի՛ր այնպես, որ թեզ բաժին ընկած ժամերին չավելացնես աշխարհի վիշտն ու տառապանքը, այլ ժպիտով ընդունես նրա անսահման լույսն ու խորհուրդը:

Ես ամեն ինչ գիտեմ այդ աշխարհի մասին. չարիք ու ժլատություն, ատելություն և վախ, անմաքրություն և փտություն: Թող այդպես լինի, ես սիրում եմ այն, ինչպես որ կա»:

Բեմադրությունը Վիլհամ Մարոյանի խոսքերով էր սկսվում, այն իրական սիրտ մասին էր, ինչը ես ամբողջ օրն համացանցում փնտրում և չէի գտնում...

Մի՛ թե սիրելու համար պետք է օր, ժամ և առիթ....

Այստեղ ակամայից թատրոնից միանգամից տեղափոխվեցի էքզյուպերի փոքրիկ աշխարհը, որտեղ «Փոքրիկ իշխան» պատմվածքում հեղինակը խոսում էր իրական կյանքի, իրական սիրտ և մարդկանց կույր լինելու մասին:

Արդեն երեկո էր, երբ ներկայացումն ավարտվեց: Քայլում էի Մաշտոցի պողոտա բարձրացող փողոցով:

Ներկայացումից տպավորված՝ սկսեցի

ուշադրություն դարձնել անծանոթ մարդկանց դեմքերին, ժեստներին....

Երիտասարդները մվեք են ընտրում սիրելի-ի համար առանց ժպիտի, առանց զգալու պահի, առանց ցանկության, կարծես ինչ-որ մեկը նրանց ստիպել էր սիրել, մայրերն իրենց երեխաների հարցերին իմիջիայլոց, անտարբեր են պատասխանում, մարդիկ պաղպաղակ են ուտում՝ առանց համն զգալու, կարճ ասած՝ մարդկանց մոլորակում կատարյալ իմիջիայլոց է տիրում ... և սա էլ նրանց սիրտ տոնը:

Այո՛, ինչպես ասել է Էքզյուպերին. «Մարդիկ կույր են, մարդիկ ճեպընթաց գնացքներ են նստում, բայց իրենք էլ չեն հասկանում, թե ինչ են փնտրում: Դրա համար էլ նրանք հանգիստ չունեն և մեկ այս, մեկ այն կողմ են նետվում: Իզուր, աչքերը կույր են. պետք է փնտրել սրտով:

Սիրտ տոնը՝ Սուրբ Սարգիս, թե մարտի ութ, բնավ կարևոր չէ. սիրե՛ք միշտ, սիրե՛ք արևը, սիրե՛ք կյանքը, սիրե՛ք ձեզ ժպիտ պարզադիմ, նույնիսկ՝ ուղղակի անծանոթին, որ ժպտում է ձեզ, սիրե՛ք մեր քաղաքը, բանականացրե՛ք, հարևանի՛ն, շանը, սիրե՛ք ինքներս մեզ և, վերջապես, սիրե՛ք այն շոկոլադե պաղպաղակը, որն այնքան համեղ էր....

Մարիետա Խերամյան
գիտական աշխատանքների
բաժնի գիտաշխատող,
նստիկանության ավագ լեյտենանտ

հնչ էք կարծում, թվարկածներից ո՞րն է առավել կարևոր: Ոմանք կասեն կրթությունը, քանի որ ամբողջ կյանքում դա է որոշելու, թե ինչ ուղով գնաս, շատերն էլ կպնդեն, որ ամենակարևորն ընտանիքն է: Չեմ հերքի. դու պատասխանատու ես ընտանիքիդ առաջ և ընտանիքիդ համար,

հատկապես՝ երբ բոլորի հույսը դու ես: Բայց այդ բոլորի հիմքում կա թերևս ամենապատասխանատու ու ամենաբարդ արժեքը, որը, ցավոք, ոչ բոլորն են արժևորում:

Հարգելիմենս, այս կյանքում ու այս աշխարհում մարդ լինելն ու մարդ մնալը եղել է, կա ու կլինի ամենաթանկ ու բարձր արժեքը: Դու պատասխանատու ես քո յուրաքանչյուր քայլի, արածի ու չարածի, ասված ու չասված խոսքերի համար: Իհարկե, կա հասարակության մի ստվար զանգված, ով, չունենալով պատասխանատվության նույնիսկ մեկ «կաթիլ», իր յուրաքանչյուր սխալ արարքի համար փնտրում է ցանկացած բացատրություն, միայն թե արդարացի իրեն կամ, որ ավելի տհաճ է, փնտրում է մե-

ղավորներ, բայց չի ընդունում, որ սխալն իրենն է:

Մարդ լինելու ու մարդ տեսակդ պահպանելու համար ամենից առաջ Բարձրալի առաջ ես պատասխանատու: Պատասխան պիտի տաս նաև քո սերունդների համար, նրանց տված դաստիարակությանդ ու փոխանցած մարդկային արժեքների համար, իսկ թե այդ արժեքները բարձր կլինեն, թե ցածր, որոշողն ու ձևավորողը կլինես դու:

Այո՛, ամբողջ կյանքը կառուցվում է պատասխանատվության վրա:

Դու պատասխանատու ես այն ամենի համար, ինչ որ կա քո կյանքում, այն մարդկանց համար, որոնք քո շրջապատում են, այն ընտանիքի համար, որում ծնվել ես և

այն ընտանիքի համար, որն ինքդ ես ստեղծել: Եվ վերջապես, պատասխանատու ես դեռևս չծնված այն երեխաների համար, որոնք կլինեն քո ընտանիքի հայելին՝ իրենց բոլոր շողացող բյուրեղիկներով, որոնք կունենան ծնողներից ժառանգած պատասխանատվության մեծ զգացում, և որոնց անձի կերտման ու ձևավորման համար պիտի արժանանաս հասարակության դրվատանքին:

Սոնա Դուկասյան
նստիկանական միջին
մասնագիտական կրթության
ֆակուլտետի 2-րդ կուրսի սովորող,
նստիկանության սերժանտ